

The results of Lt technique cooperative learning a supplementary with canva teaching achievement social studies religion and culture department of prathomsuksa 5 students

Thitiporn Bunngam

Chom Phra Kindergarten School Surin Primary Educational Service Area Office 1

Corresponding author. E-mail: ThitipornBunngam@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to compare the learning achievement between before and after the cooperative learning activities LT technique was supplemented with canva teaching 2) to study the students' satisfaction towards the cooperative learning activities, the LT technique supplemented with canva teaching Prathomsuksa 5 students at Chom Phra Kindergarten School Surin Province. The second semester of the academic year 2021, 32 students were obtained by group random using the classroom as a random unit classes in a mix of abilities. The instruments using for the research included 1) lesson plans 2) the achievement tests discrimination values between 0.28-0.40 difficulty values between 0.42 0.76, and reliability value was 0.87 The research was one-group pretest-posttest design. The statistics for data analysis comprised; mean, standard deviation, percentage, and t-test for dependent samples

The results of the study were as follows:

1. The learning achievement of Prathomsuksa 5 students after school was significantly higher than before after the cooperative learning management LT technique supplemented with canva teaching at the .01 level.
2. The student's satisfaction towards cooperative learning LT technique, supplemented with canva teaching of Prathomsuksa 5 students, was at a high level.

Keywords: Collaborative learning outcomes, LT techniques, Canva teaching materials, academic achievement

ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ฐิติพร บุญงาม

โรงเรียนอนุบาลจอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

Corresponding author. E-mail: ThitipornBunngam@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและ หลังเรียนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva 2) ศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่ม ตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ชั้นเรียนแบบความสามารถ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.28 - 0.40 ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.42 - 0.76 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลัง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01
2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, เทคนิค LT, สื่อการสอน canva, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

© 2023 JCERD: Journal of Creative Education Research and Development

บทนำ

ปัจจุบันโลกของเรามีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยผลจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายของกระแสโลก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในด้านแนวคิดที่ยึด “เด็กเป็นศูนย์กลางของการ เรียนการสอน” ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คน” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง สอดรับ กับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาซึ่งต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคอนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รู้จัก รักษา และส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของ ประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ภูมิปัญญา ไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถ ในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต สารศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการ พัฒนาตนเองและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข นับว่าเป็นผู้กระทำ ความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอรวมทั้งบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จากผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลจอมพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 พบว่า คะแนนเฉลี่ยกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งนับว่าไม่ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และทางโรงเรียนได้ ประสบปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยเฉพาะในสาระ ภูมิศาสตร์ ซึ่ง ปัจจุบันการจัดการจัดการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จากเนื้อหาที่เรียนมี จำนวนมาก นี้ครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนน้อย นักเรียนส่วนมากยัง ขาดการพัฒนาสมอง เพราะครูผู้สอนยังมองข้ามความสำคัญของการพัฒนาสมอง แต่จะพยายามป้อนความรู้สั่งสมให้กับผู้เรียน มากจนเกินไป จนทำให้สมองเกิดความ เหนื่อยล้าและรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการ ของผู้เรียนเป็น อย่างมาก

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องมี กระบวนการและวิธีการที่ หลากหลายเน้นการจัดการเรียน การสอนตามสภาพจริง การ เรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การ เรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ จริง การ เรียนรู้แบบบูรณาการ (กรมวิชาการ, 2545) การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือก็เป็นการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน ได้ร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่ง เป็นการรวมกลุ่มที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น มีการ ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและ กัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเอง และสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้ (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2552)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เทคนิค LT เป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนที่เรียนอ่อน ได้รับการเอาใจใส่จากครูหรือเพื่อน และ ช่วยกระตุ้น ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตลอดเวลา ผู้เรียนใช้ความสามารถ เฉพาะตัวในการร่วมมือกันแก้ปัญหาต่างๆ นักเรียน รู้จักวิธีการ ทำงานเป็นกลุ่ม การ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย โดยสมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยการจัดกลุ่ม แบบคละ ความสามารถเก่ง ปานกลางและอ่อน ซึ่ง มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้ ขั้นที่ 1 ครูและนักเรียนทบทวน เนื้อหาเดิม หรือความรู้พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 2 ครูแจกแบบฝึก หรืองานให้ทุกกลุ่ม ขั้นที่ 3 แต่ละ กลุ่มส่งกระดาษคำตอบหรือผลงานเพียงชุดเดียว ถือว่า เป็นผลงานที่สมาชิกทุกคนยอมรับ และ เข้าใจแบบ ฝึกหรือการทำงานชิ้นนี้แล้ว ขั้นที่ 4 ตรวจสอบคำตอบหรือผลงานให้คะแนนด้วยกลุ่มเองหรือครูก็ได้

Johnson and Johnson (1987) ที่กล่าวว่า กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) เป็นเทคนิคการ จัดกิจกรรมที่ ให้สมาชิกในกลุ่ม ได้รับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จดบันทึก เป็น ผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคน ช่วยกันทำงาน จนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำ เสนอผู้สอนลักษณะ การจัดการเรียน กลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กัน ทำงาน เช่น เป็น ผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่ เกิดจากการทำงานของทุกคน เป็น การเรียนรู้ ร่วมกันที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ดังนั้น การสนับสนุนให้เด็กได้เข้ากลุ่มเรียนรู้ บทบาทของ ตนเองที่เหมาะสมได้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือ ที่เป็นรูปแบบ การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ร่วมมือกันและเป็นรูปแบบการสอนที่ สำคัญและจำเป็นในการสอนวิทยาศาสตร์ เนื่องจากเป็นวิธีการ สอนที่นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการทำงานมีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของสมาชิก ตลอดจน กฎเกณฑ์ การทำงานกันอย่างชัดเจน ดังนั้นสมาชิกทุกคนต้องพัฒนาและช่วยเหลือคนที่อ่อน

กว่าเพื่อทำให้การทำงานกลุ่มเข้มแข็งขึ้น ขณะเดียวกันนักเรียนทุกคนต้องพัฒนาและช่วยเหลือตนเอง โดยใช้ ศักยภาพให้ มากที่สุดเพราะทุกคนในกลุ่มจะมีส่วนช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้และนักเรียนแต่ละ คนต้องมีทักษะทาง สังคมเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขคือ มีความเป็นผู้นำ รู้จัก ตัดสินใจ มีความสามารถในการทำงาน การจัดการ การสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งใน การทำงานร่วมกัน จึงเป็นวิธีการเรียน การสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนสอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้ด้วย เทคนิคนี้สามารถตอบโจทย์ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดคุณลักษณะด้านทักษะและกระบวนการ ของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี (พิณพนธ์ คงวิจิตต, 2555) และงานวิจัยหลายชิ้นทั้งใน ระดับชาติและนานาชาติ (อารยา ปันจะมาวัด, 2556; Kaufman, 2014; Masika & Jones, 2016; Sorensen, & Andersen., 2017; ไอดา ยาคอ, 2560; กรธวัฒน์ สกลคฤห เดช,สุมนา จันทราช, อีระโชติ สัตตานิคม และรจนา แสงตาล, 2560) พบว่า จัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) สามารถนำมาใช้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิด และเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน ในหลายระดับชั้น ทั้งระดับอนุบาล ประถม มัธยม และมหาวิทยาลัย

สื่อ canva เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ในการออกแบบกราฟฟิกที่มีความหลากหลาย และใช้งาน ง่าย เช่น งานเพื่อใช้ลง Social media การนำเสนอ งานสิ่งพิมพ์ รวมไปถึงภาพเคลื่อนไหว ซึ่ง Canva ยังสามารถสร้างรูปแบบ หรือ VDO ได้อย่างรวดเร็ว เป็นแพลตฟอร์มที่มีความทันสมัย ออกแบบได้ หลากหลาย ใช้งานง่าย และประหยัดเวลาในการทำงาน สามารถนำมาปรับปรุง สร้างกิจกรรม ทำงาน ให้กับนักเรียนได้ และที่สำคัญ คุณครูสามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอนของนักเรียนได้ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยี สามารถออกแบบ และนำเสนอความคิดผ่านแอปพลิเคชัน Canva สำหรับ Canva เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่อยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์และแอปพลิเคชันในมือถือ และจะ ช่วยผู้ใช้งานในเรื่องของการดีไซน์งานต่าง ๆ ที่ไม่ใช่แค่สไลด์ 프리เซน เทชั่นอย่างเดียว แต่จะช่วยเหลือทุก งานที่เกี่ยวกับ Artwork เท่าที่ จะเป็นไปได้ ผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีศิลปะเลย ก็สามารถ ใช้ Canva ได้เพราะมีรูปแบบสำเร็จให้เลือกมากมาย เหมาะสำหรับในตอนนี้อย่างคุณครูต้องทำทั้งวิดีโอ ฟรีเซนเทชั่น และอีกมากมาย

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อ การสอน canva ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ อันจะส่งผลดีในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเป็น แนวทางในการปรับปรุงและ พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มี ประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ มีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการวิจัยผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยกำหนด วิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านดุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 17 โรงเรียน รวมทั้งหมด 174 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 17 คน ครูผู้สอน 157 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านดุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 17 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 17 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครูผู้สอน จำนวน 103 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน เวลา 16 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน อนุบาลจอมพะ จังหวัด สุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 32 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการปฐมนิเทศเพื่อตกลงและทำความเข้าใจกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ก่อนที่จะใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.2 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pre-test) เรื่อง ภูมิศาสตร์ นำรู้ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.3 ทดลองภาคสนามกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับ จนครบจำนวน 6 แผน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเรียนโดยการทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม แต่ละแผน

4.4 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (Post-test) เรื่อง ภูมิศาสตร์นำรู้ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.5 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

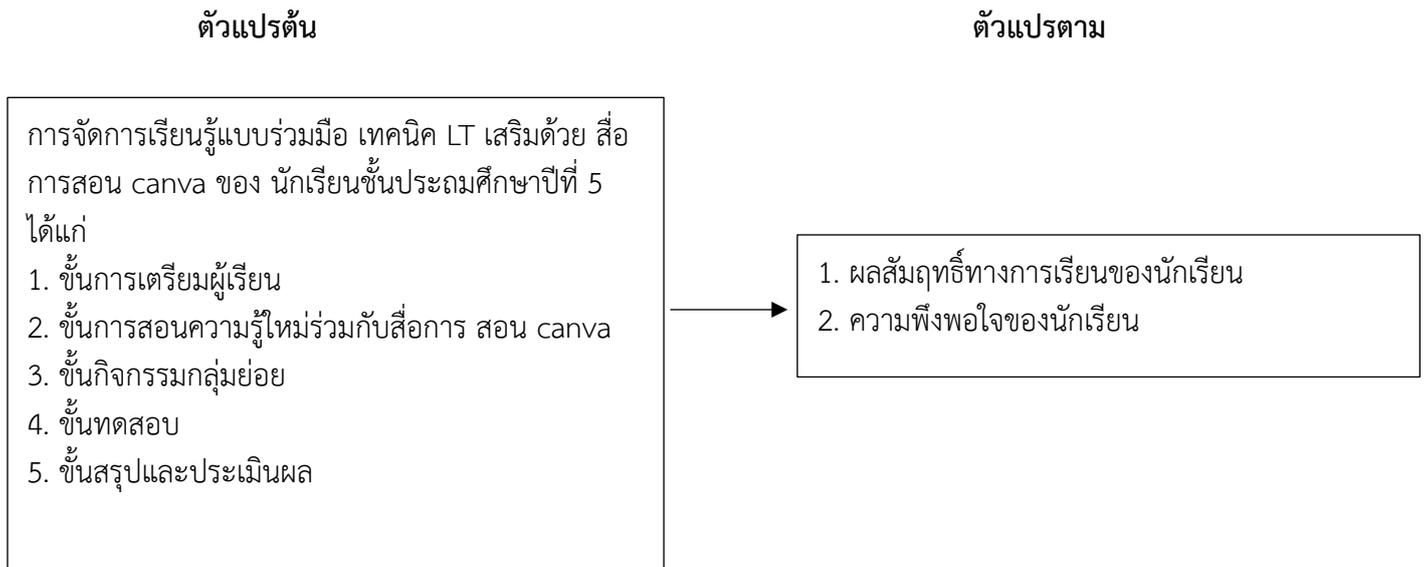
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 5 ชั้น ได้แก่ 1.ขั้นการเตรียมผู้เรียน 2. ขั้นการสอนความรู้ใหม่ร่วมกับ สื่อการสอน canva 3. ขั้นกิจกรรมกลุ่มย่อย 4.ขั้นทดสอบ และ 5.ขั้นสรุปและประเมินผล ซึ่งหาก นำมาใช้ กับผู้เรียนแล้วจะส่งเสริมให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้นเช่นกันมีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนเป็นอย่างไร โดยมีแผนภูมิของกรอบแนวคิดของ การวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	32	30	12.47	0.98	22.964**	0.00
หลังเรียน	32	30	23.16	0.23		

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริม ด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค LT มีความสำคัญและมีประโยชน์ สามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมา คือ ผู้เรียนชอบวิธีการประเมินผลในกิจกรรมการเรียนรู้และ วิธีการเฉลยใบงานอย่างต่อเนื่อง และ การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค LT ทำให้นักเรียนเข้าใจรายวิชา สังคมศึกษา ได้ง่ายขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำรายงานหรือทำกิจกรรมวิชามากกว่าวิชาอื่นหลังจากได้เรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค LT

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาดูผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผลเป็นลำดับดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจมาเนื่องจาก ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT(Learning Together) สามารถ จัดปัญหาการไม่มีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและ กัน ได้เรียนรู้ถึงการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความสามัคคี และยังมีแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่ง สิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน เกิดความสัมพันธ์และมิตรภาพภายในกลุ่มนั้นเกิด จากผู้เรียนได้รับความรู้จากการช่วยเหลือของเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งการสอนกันเองของผู้เรียนทำให้เกิด ความสบายใจ และรับรู้ได้อย่างรวดเร็วเกิดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนและในด้านการ พัฒนาการของผู้เรียน ผู้วิจัยสังเกตเห็นพฤติกรรมเชิงบวกทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังนี้ นักเรียน สามารถอธิบายถึงเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนและถูกต้อง เมื่อนักเรียนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์สูงขึ้นกว่า ก่อนเรียนเรียงลำดับตามคะแนนพัฒนาการ สอดคล้องกับชินินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ทำการศึกษา เรื่อง พัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับ การเรียนการสอนวิชาการคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (LT) มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 การเรียนการสอนรูปแบบกลุ่ม เรียนรู้ร่วมกัน (LT) ทำให้นักศึกษาทุกคนพยายาม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กับงานวิจัยของ นิลุบล ศิลปะธนู ขวนพิศ ชุมคง และพัศรบศวัฒน์ เวชวิริยะสกุล (2564) ได้ศึกษา เรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อ การสอน canva ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องจากกิจกรรมผู้เรียนได้ความรู้จากการช่วยเหลือของ เพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งการสอนกันเองของผู้เรียนทำให้เกิดความสบายใจ และรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิด ประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนซึ่งส่งผลให้มีความสุข สนุกกับการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน สื่อ และอุปกรณ์ในการเรียนรู้ นักเรียนชอบบรรยากาศการจัดกิจกรรมซึ่งมีการดึงดูดความสนใจ กิจกรรมมีความสนุกสนาน ตื่นเต้น ไม่น่าเบื่อ ทำทหายความคิด มีการใช้สื่อการสอน canva ประกอบการ เรียนการสอนเกิดความสนใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน การ จัดกิจกรรมสามารถนำไปประโยชน์ได้ใน ชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ได้ทำการศึกษา พัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียน การสอนวิชาการ

คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจในเทคนิคการสอนแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together. LT) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากกับงานวิจัยของ อภิเดช อิตะปัน วัชรินทร์ ศรีรักษา (2563) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศิลปะจากต้นกล้วย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ร่วมกับการ สอนแบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และช่วยกันทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และวิธีการสอนช่วยสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนได้อย่างดีมาก 2) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91 และมีจำนวนนักเรียนผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 100 3) นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการ สอน canva หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการ สอน canva ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 การที่ครูผู้สอนจะนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT (Learning Together) ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและให้ได้ผลดีมากขึ้น ครูผู้สอนต้องศึกษา รูปแบบการสอน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ อย่างละเอียด ก่อนที่จะนำไปใช้จริง
- 1.2 การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มย่อย ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงคุณค่าบทบาทหน้าที่ของ ตนเองการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือกลุ่มของตนเองและการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม
- 1.3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เสริมด้วย สื่อการสอน canva นักเรียนมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างสนิทสนม ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเรียน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศ ในชั้นเรียนที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) ไปพัฒนาใช้ในวิชาเล่มอื่นในเนื้อหาคล้ายกันเพื่อเป็นการส่งเสริมและหาแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป
- 2.2 ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ที่ เช่น ชุดกิจกรรม การ ใช้คำถาม Gallery Walk โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น เว็บบล็อก (Weblog) ยูทูบ (YouTube) เพเรซซี (Prezi) เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่าง หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ออนไลน์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์. ครูสภาลาดพร้าว.
- กรรวิวัฒน์ สกลคฤหเดช, สุมนา จันทราช, อีร์โซติ สัตตานิคม, และรจนา แสงตาล (2560). *รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ Learning Together ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาบริหารธุรกิจ*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.
- นิลบล ศิลปะธนู ขวนพิศ ชุมคง และพัทธเบศวรรณ์ เวชวิริยะสกุล. (2564). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา*

ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

พิณพนธ์ คงวิจิตต์. (2555). ครูกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารครุศาสตร์*, 40(2), 273-278.

ชนินทร์ พุ่มบัณฑิต. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียนการสอนวิชาการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจ ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารจันทร์เกษมสาร*, 26(1), 61 – 73.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). *19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

อารยา ปันจะมาวัด. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมือง ทหารอากาศ บำรุง ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ไอลดา ยาคอ. (2560). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค LT (Learning Together) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 3(1), 31-42.

อภิเดช ธิตะปัน วัชรินทร์ ศรีรักษา. (2563). การพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศิลปะจากต้นกล้วย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ร่วมกับการ สอนแบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Kaufman, S. (2014). Learning together. *Schools: Studies in Education*, 11(2), 263–305.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Masika, R., & Jones, J. (2016). Building student belonging and engagement: Insights into higher education students' experiences of participating and learning together. *Teaching in Higher Education*, 21(2), 138–150.

Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1987). *Learning together and alone: Cooperative, competitive and individualistic learning. (2nd Ed)*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall,Inc.